

Til kirkerådet

Høring om Vigselfiturgi og forbønnsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par

Høringsuttaltelse fra soknepresten i Sandviken i Domprostiet, Bjørgvin bispedømme.

Soknepresten i Sandviken velger å gi et høringssvar på enkelte punkt i liturgiforslag for «Vigselfordning for likekjønnede og ulikekjønnede par» og på et punkt i liturgiforslag for «Forslag til ordning for forbønn for likekjønnede og ulikekjønnede par»

Mandatet fra Kirkemøtet

Kirkemøtet har gitt Kirkerådet en umulig oppgave ved vedtaket om å utarbeide en ordning for vigsel av likekjønnede par til bruk i Dnk. Dnk har sin læremessige forankring i Skrift og bekjennelse. Kirkens liturgier er konkret anvendelse av kirkens lære. Når kirkemøtets vedtak anvender uttrykket «syn» om ulik oppfatning av ekteskapet er dette tilsløring av de faktiske realiteter. Da Skriften entydig forutsetter at ekteskapet er mellom mann og kvinne er dette en uoppgivelig side av kirkens lære om ekteskapet. Derimot kan likekjønnet ekteskap ikke ha annen status enn et «syn», da det står i direkte motsetning til Skriften. Men om dette «synet» nedfelles i godkjent liturgi, gis det status som kirkelære. Ved å innføre en liturgi for Vigsel av likekjønnede knesetter Kirkemøtet et prisipp om at «syn» som entydig bryter med Skriften kan innføres som kirkelære. Dette er prinsippielt umulig i en evangelisk-luthersk kirke.

Kommentarer til enkelte spørsmål i høringsdokumentet

1. Mener dere at liturgiforslagene (Ordning for vigsel og vigselfiturgi og forbønnsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par/) svarer godt til Kirkemøtets vedtak (KM sak 17/16)?

Gjeldende vigselfiturgi har sine ekteskapskonstituerende ord fra 1.Mos 1 og Matt 19. Forslaget til vigselfordning for likekjønnede par mangler slike ekteskapskonstituerende ord fra Skriften, rett og slett fordi disse ikke finnes. Slik demonstreres det tydelig at likekjønnet ekteskap er en menneskelig konstruksjon som er noe annet enn det ekteskapet som omtales i Skriften. Der Skriftens ekteskap baserer seg både på kjønnpolariteten i den naturlige åpenbaring og i Skriften og det guddommelige oppdraget om å bære frukt i form av felles barn, er likekjønnet samliv hovedsaklig basert på en romantisk relasjon mellom to mennesker. Selv om ekteskapsloven kaller dette ekteskap kan en legitim kirkelig liturgi ikke gjøre dette.

2. Er dere enige i å kalle ordningen «Vigselfordning for likekjønnede og ulikekjønnede par» / «Vigselfordning for likekjønna og ulikekjønna par»? Gi eventuelt forslag til en annen benevnelse.

Uttrykket «ulikekjønnede» er en uheldig språklig konstruksjon. Ord som begynner med en negasjon uttrykker som regel et brudd med et normalt og harmonisk forhold. (F.eks uvanlig, unormal, uskikket, osv) Ved en slik språkføring fremstår «likekjønnede par» som normalordningen, noe som oppleves som veldig konstruert. Da må det være bedre å kalle en slik ordning «Ordning for kjønnsnøytral vigsel»

5. De innledende ordene under punkt 4 Skriftlesninger («Gud har skapt oss [...] stå ved hverandres side livet ut»)?

I gjeldende vigselfordning heter det: «Gud har skapt oss til å leve i fellesskap med ham og med hverandre. Han har ordnet det slik at mann og kvinne skal være ett og stadfestet dette fellesskapet med sin velsignelse.» Grunnlaget for å si at Gud har stadfestet dette fellesskapet med sin velsignelse finnes i det følgende Bibelsitatet. Det finnes ikke bibelsk grunnlag for å uttrykke at Gud har stadfestet likekjønnet samliv med sin velsignelse. Tvert imot finnes det Bibelord som advarer mot seksuelt samliv mellom to av samme kjønn. En liturgi som fastslår at den Gud som har åpenbart seg i Skriften har stadfestet ekteskapet mellom to av samme kjønn med sin velsignelse vil være en direkte løgn, så dette må unngås.

8. Punktene 8 – 13 (Overrekkelse av ringer, forbønn, musikk/symbolhandlinger, salme, velsignelse, utgang).

Også på dette punktet går det klart fram at nåværende vigselfordning og det nye forslaget handler om to forskjellige ting. Nåværende liturgi sier med basis i ord fra Skriften: «Barmhjertige Gud, du som har innsatt ekteskapet og velsignet kvinne og mann, vi ber deg: La din velsignelse hvile over (navnet nevnes) og (navnet nevnes) som her kneler for ditt ansikt.» Bønnen om velsignelse savner en slik basis og kan ikke forstås som annet enn et fromt ønske. Men slik må det jo være, og jeg har ikke forslag til endringer her.

10. Forbønnsliturgi for likekjønnede og ulikekjønnede par.

I forslaget til forbønnsliturgi vil jeg kun kommentere punkt 7. Kommentaren retter seg også til nåværende liturgi. Både A og B- alternativene synes å forutsette at det ligger en livslang forpliktelse i nåværende ekteskapslov, noe som ikke er tilfellet. Ved borgerlig ekteskapsinngåelse avlegger ikke paret løfte om livslang troskap. Da den livslange forpliktelsen hører med til kirkens lære om ekteskapet er det nødvendig at paret avgir dette løftet før det kan betraktes som et ekteskap etter kristen ekteskapslære. A-alternativet bør derfor gå ut, og B-alternativet bør utelate ordet «fortsett»

Andre kommentar

I min ordinasjon har kirken pålagt meg

-å forkynne Guds ord klart og rent som det er gitt i Den hellige skrift

-i sjelesorg og skriftemål å dra omsorg for hvert enkelt menneske

-å trofast veilede og formane til sann omvendelse

-å av hjertet legge vinn på å leve etter Guds ord

Av Bjørgvin biskop har jeg fått rett å plikt til å utføre denne tjenesten i Sandviken menighet. En ny ekteskapslære må ikke innføres i menigheten uten samtykke av menighet og prest.

Bergen, torsdag 8. september 2016

Sverre Langeland (SIGN)
sokneprest i Sandviken